

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr. 387/2012

(2012. gada 19. aprīlis),

ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1198/2006 par Eiropas Zivsaimniecības fondu attiecībā uz konkrētiem noteikumiem par finanšu pārvaldību konkrētām dalībvalstīm, kuras saskaras ar nopietnām grūtībām vai kurām draud šādas grūtības attiecībā uz to finanšu stabilitāti

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

Padomes Regulu (ES) Nr. 407/2010 ⁽³⁾ ir izveidots Eiropas finanšu stabilizācijas mehānisms ar nolūku saglabāt Savienības finanšu stabilitāti.

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 43. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

(4) Ar Padomes Īstenošanas lēmumiem 2011/77/ES ⁽⁴⁾ un 2011/344/ES ⁽⁵⁾ šādu Savienības finansiālo palīdzību piešķir attiecīgi Īrijai un Portugālei.

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

(5) Grieķija saskārās ar nopietnām grūtībām saistībā ar finanšu stabilitāti jau pirms Regulas (ES) Nr. 407/2010 stāšanās spēkā. Tāpēc finansiālo palīdzību Grieķijai nevērēja pamatot uz minēto regulu.

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atziņumu ⁽¹⁾,saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽²⁾,

(6) Kreditoru nolīgums un Aizdevumu mehānisma nolīgums attiecībā uz Grieķiju tika parakstīts 2010. gada 8. maijā un stājās spēkā 2010. gada 11. maijā. Kreditoru nolīgumam jāpaliek spēkā pilnā apmērā trīs gadu programmas laikposmā, kamēr saskaņā ar Aizdevumu mehānisma nolīgumu nav samaksātas visas summas.

tā kā:

(1) Vēl nepieredzēta pasaules finanšu krīze un ekonomikas lejupslīde ir būtiski iedragājuši ekonomisko izaugsmi un finanšu stabilitāti, kā arī izraisījuši ievērojamu finanšu un ekonomiskās situācijas pasliktināšanos vairākās dalībvalstīs. Konkrēti, dažas dalībvalstis saskaras ar nopietnām grūtībām vai tām draud šādas grūtības, īpaši problēmas attiecībā uz ekonomisko izaugsmi, finanšu stabilitāti un budžeta deficīta un parāda situācijas pasliktināšanos, starptautiskās ekonomikas un finanšu vides dēļ.

(7) Padomes Regulu (EK) Nr. 332/2002 (2002. gada 18. februāris), ar ko izveido vidēja termiņa finansiālas palīdzības mehānismu attiecībā uz dalībvalstu maksājumu bilanci ⁽⁶⁾, paredz, ka Padomei jāsniedz savstarpēja palīdzība gadījumos, kad dalībvalsts, kurā nav ieviests euro, ir nonākusi grūtībās vai arī tai draud nopietnas grūtības attiecībā uz maksājumu bilanci.

(2) Kaut arī jau ir veikti nozīmīgi pasākumi krīzes negatīvās ietekmes mazināšanai, tostarp grozījumi tiesību aktos, finanšu krīzes ietekme uz reālo ekonomiku, darba tirgu un iedzīvotājiem ir jūtama plašā apmērā. Palielinās spiediens uz valstu finansiālajiem resursiem, un būtu jāveic turpmāki pasākumi tā mazināšanai, maksimāli un optimāli izmantojot Eiropas Zivsaimniecības fonda finansējumu.

(8) Ar Padomes Lēmumiem 2009/102/EK ⁽⁷⁾, 2009/290/EK ⁽⁸⁾ un 2009/459/EK ⁽⁹⁾ šādu Savienības finansiālo palīdzību piešķir attiecīgi Ungārijai, Latvijai un Rumānijai.

(3) Atbilstoši Līguma par Eiropas Savienības darbību 122. panta 2. punktam, kurā paredzēta iespēja piešķirt Savienības finansiālu palīdzību dalībvalstij, kurai ir grūtības vai kurai nopietni draud lielas grūtības, ko izraisījuši, *inter alia*, ārkārtēji notikumi, kurus tā nevar ietekmēt, ar

(9) Laikposms, kurā Īrijai, Ungārijai, Latvijai, Portugālei un Rumānijai ir pieejama finansiālā palīdzība, ir noteikts attiecīgajos Padomes lēmumos. Laikposms, kurā finansiāla palīdzība tika darīta pieejama Ungārijai, beidzās 2010. gada 4. novembrī.

⁽¹⁾ OV C 24, 28.1.2012., 84. lpp.⁽²⁾ Eiropas Parlamenta 2012. gada 14. marta nostāja (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēta) un Padomes 2012. gada 22. marta Lēmums.⁽³⁾ OV L 118, 12.5.2010., 1. lpp.⁽⁴⁾ OV L 30, 4.2.2011., 34. lpp.⁽⁵⁾ OV L 159, 17.6.2011., 88. lpp.⁽⁶⁾ OV L 53, 23.2.2002., 1. lpp.⁽⁷⁾ OV L 37, 6.2.2009., 5. lpp.⁽⁸⁾ OV L 79, 25.3.2009., 39. lpp.⁽⁹⁾ OV L 150, 13.6.2009., 8. lpp.

- (10) Laikposms, kurā Grieķijai ir pieejama finansiāla palīdzība saskaņā ar Kreditoru nolīgumu un Aizdevumu mehānisma nolīgumu, ir atšķirīgs katrai šajos instrumentos iesaistītajai dalībvalstij.
- (11) Pēc Eiropadomes 2011. gada 25. marta lēmuma 17 eurozonas dalībvalstu finanšu ministri 2011. gada 11. jūlijā parakstīja līgumu par Eiropas Stabilizācijas mehānisma izveidi. Pēc eurozonas dalībvalstu valsts galvu un valdību vadītāju lēmumiem, kas pieņemti 2011. gada 21. jūlijā un 9. decembrī, līgumā tika izdarītas izmaiņas, lai uzlabotu mehānisma efektivitāti, un tas tika parakstīts 2012. gada 2. februārī. Saskaņā ar minēto līgumu Eiropas Stabilizācijas mehānisms līdz 2013. gadam pārņems uzdevumus, kurus pašlaik veic Eiropas finanšu stabilitātes instruments un Eiropas finanšu stabilizācijas mehānisms. Tādējādi šis jaunais mehānisms jau būtu jāņem vērā šajā regulā.
- (12) Eiropadome 2011. gada 23. un 24. jūnija secinājumos atzinīgi novērtēja Komisijas nodomu uzlabot sinerģiju starp Grieķijai paredzēto aizdevuma programmu un Savienības fondiem un atbalstīja centienus palielināt Grieķijas spējas apgūt Savienības piešķirtos līdzekļus, lai veicinātu izaugsmi un nodarbinātību, pārorientējot uzmanību uz konkurētspējas uzlabošanu un darba vietu izveidi. Turklāt secinājumos atzinīgi vērtēts un atbalstīts tas, ka Komisija kopā ar dalībvalstīm gatavo visaptverošu tehniskās palīdzības programmu Grieķijai. Šī regula sniedz ieguldījumu šādos sinerģijas veicināšanas centienos.
- (13) Lai sekmētu Savienības finansējuma pārvaldību, paātrinātu ieguldījumus dalībvalstīs un reģionos un palielinātu finansējuma ietekmi uz ekonomiku, pamatotos gadījumos, pagaidu kārtā un neskarot 2014.–2020. gada plānošanas periodu, ir nepieciešams atļaut starpposma maksājumu palielinājumu no Eiropas Zivsaimniecības fonda par summu, kas atbilst desmit procentpunktiem virs līdzfinansējuma likmes, kāda piemērojama katram prioritārajam virzienam dalībvalstīm, kuras saskaras ar nopietnām grūtībām attiecībā uz finanšu stabilitāti un kuras ir lūgušas iespēju izmantot šo pasākumu, kas paredz attiecīgi samazināt valsts līdzfinansējumu. Tā kā minētais palielinājums ir īslaicīgs un lai saglabātu sākotnējās līdzfinansējuma likmes kā atsaucenes vērtību uz laiku palielinātās summas aprēķināšanā, izmaiņas, kas izriet no mehānisma piemērošanas, nebūtu jāatspoguļo darbības programmās iekļautajā finanšu plānā. Tomēr būtu jāparedz iespēja darbības programmas atjaunināt, lai līdzekļus vērstu uz konkurētspēju, izaugsmi un nodarbinātību un lai programmu mērķus saskaņotu ar kopējā pieejamā finansējuma samazinājumu.
- (14) Dalībvalstij, kura Komisijai lūdz iespēju izmantot atkāpi saskaņā ar šo regulu, savā lūgumā būtu jāsniedz visa informācija, kas vajadzīga, lai, pamatojoties uz datiem par šīs valsts makroekonomikas un fiskālo situāciju, noteiktu, ka līdzekļi valsts līdzfinansējumam nav pieejami. Tajā arī būtu jānorāda, ka ar atkāpi paredzētais maksājumu palielinājums ir vajadzīgs, lai nodrošinātu darbības programmu turpmāku īstenošanu, un ka problēmas ar absorbcijas spēju pastāv pat tad, ja tiek izmantoti maksimālie apjomi, kas piemērojami Padomes Regulas (EK) Nr. 1198/2006 ⁽¹⁾ 53. panta 3. punktā minētajām līdzfinansējuma likmēm.
- (15) Dalībvalstij, kura Komisijai lūdz iespēju izmantot atkāpi saskaņā ar šo regulu, būtu arī jāsniedz atsauce uz attiecīgo Padomes lēmumu vai citu tiesību aktu, saskaņā ar kuru dalībvalsts ir tiesīga izmantot atkāpi. Komisijai ir jābūt pietiekami ilgam laikam no dalībvalsts lūguma iesniegšanas dienas, lai pārbaudītu iesniegtās informācijas pareizību un paustu iebildumus. Lai atkāpe būtu efektīva un darbotiespējīga, būtu jāpieņem, ka šāds lūgums ir pamatots, ja Komisija nepauž iebildumus. Ja Komisija pauž iebildumus pret dalībvalsts lūgumu, tā, izmantojot īstenošanas aktus, pieņem attiecīgu lēmumu, kurā pamato iemeslus.
- (16) Atbilstoši būtu jāgroza noteikumi par starpposma maksājumu un darbības programmu noslēguma maksājumu aprēķināšanu laikposmā, kurā dalībvalstis saņem Savienības finansiālo palīdzību, lai novērstu nopietnas grūtības, kas saistītas ar finanšu stabilitāti.
- (17) Ir jānodrošina, ka tiek sniegti pienācīgi ziņojumi par to, kā tiek izmantotas palielinātās summas, kas darītas pieejamas tām dalībvalstīm, kuras izmanto starpposma maksājumu pagaidu palielinājumu saskaņā ar šo regulu.
- (18) Pēc tā laikposma beigām, kurā ir bijusi pieejama finansiālā palīdzība, saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1198/2006 18. panta 2. punktu veiktajos novērtējumos varētu būt jāizvērtē, *inter alia*, vai valsts līdzfinansējuma samazinājums neizraisa ievērojamu nobīdi no sākotnēji noteiktajiem mērķiem. Šādi novērtējumi var izraisīt darbības programmas pārskatīšanu.

⁽¹⁾ OV L 223, 15.8.2006., 1. lpp.

(19) Tā kā vēl nepieredzētā krīze, kas ietekmējusi starptautiskos finanšu tirgus, un vēl nepieredzētā ekonomikas lejupslīde, kas būtiski iedragāja vairāku dalībvalstu finanšu stabilitāti, prasa steidzamu rīcību, lai cīnītos ar sekām ekonomikā kopumā, šai regulai būtu jāstājas spēkā pēc iespējas drīzāk. Ņemot vērā attiecīgo dalībvalstu ārkārtas apstākļus, tā būtu jāpiemēro ar atpakaļejošu spēku, sākot – atkarībā no lūguma iesniedzējas dalībvalsts statusa – vai nu no 2010. budžeta gada, vai no dienas, kad finansiālā palīdzība tika darīta pieejama, attiecībā uz tiem laikposmiem, kuros dalībvalstis saņēma finansiālo palīdzību no Savienības vai citām eurozonas dalībvalstīm, lai novērstu nopietnas grūtības, kas saistītas ar to finanšu stabilitāti.

(20) Ja paredzēts starpposma maksājuma pagaidu palielinājums, tas būtu jāņem vērā arī saistībā ar budžeta ierobežojumiem, kas skar visas dalībvalstis, un minētajiem budžeta ierobežojumiem vajadzētu būt pienācīgi atspoguļotiem Eiropas Savienības vispārējā budžetā. Turklāt, tā kā mehānisma galvenais mērķis ir risināt konkrētas pašreizējās grūtības, būtu jāierobežo tā piemērošanas termiņš. Tādēļ mehānismu būtu jāsauc pieņemot 2010. gada 1. janvārī, un tā darbības ilgums būtu jāparedz uz ierobežotu laikposmu līdz 2013. gada 31. decembrim.

(21) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza Regula (EK) Nr. 1198/2006,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Regulu (EK) Nr. 1198/2006 groza šādi:

1) regulas 76. un 77. pantu aizstāj ar šādiem:

“76. pants

Starpposma maksājumu aprēķināšanas noteikumi

1. Starpposma maksājumus aprēķina, līdzfinansējuma likmi, kas pašreizējā finansēšanas plānā noteikta šim prioritārajam virzienam un mērķim, piemērojot valsts ieguldījumam, kas katram prioritārajam virzienam un katram konverģences mērķim / mērķim, kas nav konverģences mērķis, norādīti izdevumu deklarācijā, ko apstiprinājusi sertifikācijas iestāde.

2. Atkāpjoties no 1. punkta, pamatojoties uz konkrētu un atbilstīgi pamatotu dalībvalsts lūgumu, starpposma maksājumu aprēķina kā Savienības palīdzības summu, kas

samaksāta vai maksājama saņēmējiem saistībā ar prioritāro virzienu un mērķi. Šī summa dalībvalstij jānorāda izdevumu deklarācijā.

3. Atkāpjoties no 53. panta 3. punkta, pēc dalībvalsts lūguma starpposma maksājumus palielina par summu, kas atbilst desmit procentpunktiem virs esošās līdzfinansējuma likmes katram dalībvalstu prioritārajam virzienam līdz maksimums 100 %, ko piemēro nesekmīgajiem valsts attaisnotajiem izdevumiem katrā apstiprinātajā izdevumu deklarācijā, kas iesniegta laikposmā, kad dalībvalsts atbilst kādam no turpmāk minētajiem nosacījumiem:

a) tai ir pieejama finansiāla palīdzība saskaņā ar Padomes Regulu (ES) Nr. 407/2010 (2010. gada 11. maijs), ar ko izveido Eiropas finanšu stabilizācijas mehānismu (*), vai pirms minētās regulas stāšanās spēkā tai ir pieejama citu eurozonas dalībvalstu palīdzība;

b) tai ir pieejama vidēja termiņa finansiāla palīdzība saskaņā ar Padomes Regulu (EK) Nr. 332/2002 (2002. gada 18. februāris), ar ko izveido vidēja termiņa finansiālas palīdzības mehānismu attiecībā uz dalībvalstu maksājumu bilancēm (**);

c) tai ir pieejama finansiāla palīdzība saskaņā ar līgumu par Eiropas Stabilizācijas mehānisma izveidi, ko parakstīja 2012. gada 2. februārī.

4. Lai aprēķinātu starpposma maksājumus pēc tam, kad dalībvalsts vairs nesaņem 3. punktā minēto Savienības finansiālo palīdzību, Komisija ņem vērā palielinātās summas, kas izmaksātas saskaņā ar minēto punktu.

Tomēr minētās summas ņem vērā 79. panta 1. punktā minētajiem nolūkiem.

5. Palielinātos starpposma maksājumus, kas izriet no 3. punkta piemērošanas, pēc iespējas drīzāk dara pieejamus vadošajai iestādei un izmanto vienīgi tam, lai veiktu darbības programmas īstenošanas maksājumus.

6. Saistībā ar gada ziņojumiem saskaņā ar 67. panta 1. punktu dalībvalstis sniedz Komisijai atbilstīgu informāciju par šā panta 3. punktā minētās atkāpes izmantošanu, izklāstot, kā palielinātais atbalsta apjoms ir palīdzējis veicināt konkurētspēju, izaugsmi un nodarbinātību attiecīgajā dalībvalstī. Komisija šo informāciju ņem vērā, izstrādājot gada ziņojumus, kas paredzēti 68. panta 1. punktā.

77. pants

Noslēguma maksājumu aprēķināšanas noteikumi

1. Noslēguma maksājumi ir mazākās no turpmāk norādītajām divām summām:

- a) summa, kuru aprēķina, līdzfinansējuma likmi, kas pašreizējā finansēšanas plānā noteikta šim prioritārajam virzienam un mērķim, piemērojot valsts ieguldījumam, kas katram prioritārajam virzienam un katram konverģences mērķim / mērķim, kas nav konverģences mērķis, norādīti noslēguma izdevumu deklarācijā, ko apstiprinājusi sertifikācijas iestāde;
- b) Savienības palīdzības summa, kas samaksāta vai maksājama saņēmējiem saistībā ar katru prioritāro virzienu un katru mērķi. Šo summu dalībvalsts attiecībā uz katru prioritāro virzienu un katru mērķi norāda galīgajā izdevumu deklarācijā, kuru apstiprinājusi sertifikācijas iestāde.

2. Atkāpjoties no 53. panta 3. punkta noteikumiem, pēc dalībvalsts lūguma noslēguma maksājumus palielina par summu, kas atbilst desmit procentpunktiem virs esošās līdzfinansējuma likmes katram dalībvalstu prioritārajam virzienam līdz maksimums 100 %, ko piemēro nesen deklarētajiem valsts attaisnotajiem izdevumiem katrā apstiprinātajā izdevumu deklarācijā, kas iesniegta laikposmā, kad dalībvalsts atbilst kādam no 76. panta 3. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētajiem nosacījumiem.

3. Lai aprēķinātu noslēguma maksājumus pēc tam, kad dalībvalsts vairs nesaņem 76. panta 3. punktā minēto Savienības finansiālo palīdzību, Komisija neņem vērā palielinātās summas, kas izmaksātas saskaņā ar minēto punktu.

(*) OV L 118, 12.5.2010., 1. lpp.

(**) OV L 53, 23.2.2002., 1. lpp.”;

2) iekļauj šādu pantu:

“77.a pants

Ierobežojums Savienības ieguldījumam, ko veido starpposma maksājumi un noslēguma maksājumi

1. Neatkarīgi no 76. panta 3. punkta un 77. panta 2. punkta Savienības ieguldījums, ko veido starpposma maksājumi un noslēguma maksājumi, nepārsniedz valsts ieguldījumu un EZF palīdzības maksimālo apjomu katram prioritārajam virzienam, kā noteikts Komisijas lēmumā, ar ko apstiprina darbības programmu.

2. Šā panta 76. panta 3. punktā un 77. panta 2. punktā minētās atkāpes Komisija piešķir pēc tādas dalībvalsts rakstiska lūguma, kura atbilst kādam no 76. panta 3. punkta a), b) un c) apakšpunktā paredzētajiem nosacījumiem. Minēto lūgumu iesniedz līdz 2012. gada 17. jūlijam vai divu mēnešu laikā pēc tam, kad dalībvalsts atbilst kādam no 76. panta 3. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētajiem nosacījumiem.

3. Komisijai iesniegtajā lūgumā dalībvalsts pamato nepieciešamību pēc 76. panta 3. punktā un 77. panta 2. punktā minētās atkāpes, sniedzot informāciju, kas nepieciešama, lai noteiktu, ka:

- a) pamatojoties uz datiem par šīs valsts makroekonomikas un fiskālo situāciju, līdzekļi valsts līdzfinansējumam nav pieejami;
- b) ir jāpalielina 76. panta 3. punktā un 77. panta 2. punktā minētie maksājumi, lai nodrošinātu darbības programmu turpmāku īstenošanu;
- c) problēmas pastāv pat tad, ja tiek izmantoti maksimālie apjomi, kas piemērojami 53. panta 3. punktā minētajām līdzfinansējuma likmēm;
- d) tā atbilst kādam no 76. panta 3. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētajiem nosacījumiem, ko pamato ar atsauci uz Padomes lēmumu vai citu tiesību aktu, kā arī konkrētu sākuma dienu, kad dalībvalstij tika darīta pieejama finanšu palīdzība.

Komisija pārbauda, vai iesniegtā informācija pamato atkāpes piešķiršanu. Komisija 30 dienu laikā no lūguma iesniegšanas dienas pauž iebildumus par iesniegto informāciju. Ja Komisija nolemj iebilst pret dalībvalsts lūgumu, tā, izmantojot īstenošanas aktus, pieņem attiecīgu lēmumu, kurā pamato iemeslus.

Ja Komisija nepauž iebildumus pret dalībvalsts lūgumu, minēto lūgumu uzskata par pamatotu.

4. Dalībvalsts lūgumā izklāsta arī to, kā paredzēts izmantot 76. panta 3. punktā un 77. panta 2. punktā minēto atkāpi, un sniedz informāciju par papildu pasākumiem, kas paredzēti, lai līdzekļus vērstu uz konkurētspēju, izaugsmi un nodarbinātību, tostarp vajadzības gadījumā izdarot izmaiņas darbības programmās.

5. Regulas 76. panta 3. punktā un 77. panta 2. punktā paredzēto atkāpi nepiemēro deklarācijām, kas iesniegtas pēc 2013. gada 31. decembra.”

2. pants

Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Tomēr šādām dalībvalstīm to piemēro ar atpakaļejošu spēku:

- a) Īrijai, Grieķijai un Portugālei – no dienas, kad minētajām dalībvalstīm tika darīta pieejama finansiālā palīdzība saskaņā ar 76. panta 3. punktu;
- b) Ungārijai, Latvijai un Rumānijai – no 2010. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Strasbūrā, 2012. gada 19. aprīlī

Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
M. SCHULZ

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
M. BØDSKOV